

RAZVOJNA
AGENCIJA
SAŠA

PRAVIČNI
PREHOD
SAŠA

*Nova
smer
naprej*

DELAVNICA B

Dobre prakse za obvladovanje absentizma

05.06.2026

Sofinancira
Evropska unija

RAZVOJNA
AGENCIJA
SAŠA

PRAVIČNI
PREHOD
SAŠA

*Nova
smer
naprej*

mag. Aleš Bizjak

predsednik strateškega sveta za zdravje,
Gospodarska zbornica Slovenije

Sofinancira
Evropska unija

RAZVOJNA
AGENCIJA
SAŠA

PRAVIČNI
PREHOD
SAŠA

*Nova
smer
naprej*

mag. Stanislava Škratek

vodja območne enote Ravne na Koroškem,
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Sofinancira
Evropska unija

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

Dobre prakse za obvladovanje absentizma

Delavnica B

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Teme prezentacije

Uvod

Statistični podatki absentizma

Temeljne pravne podlage začasne zadržanosti od dela

Pravna sredstva delodajalca

Novosti glede ravnanja med začasno zadržanostjo od dela

Režimi gibanja med začasno zadržanostjo od dela

Laični nadzor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Odvzem in zadržanje nadomestila

Učinki in rezultati uveljavitve novosti na področju pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja

Spremembe in dopolnitve Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja

Zaključne misli

Vprašanja

Obvladovanje zdravstvenega absentizma velik izziv:

- na nivoju Slovenije,
- za Območno enoto Ravne na Koroškem (v nadaljevanju: OE RK) z najvišjim bolniškim staležem.

Izdatki bolniškega staleža Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) in delodajalcev **presejajo milijardo evrov letno.**

Razlogi za rast staleža, dvig izdatkov in zdravstveni absentizem so številni in večplastni:

- objektivne okoliščine (visoka zaposlenost, dvig osnov za nadomestila zaradi rasti plač, zvišanje upokojitvene starosti, zakonodaja, ki je v določenih segmentih evropsko neprimerljiva).

Za dolgoročno vzdržen sistem:

- sodelovanje vseh deležnikov,
- okrepitev preventive,
- zagotavljanje zdravega delovnega okolja,
- posodobitev zakonodaje,
- usmeritev v ohranjanje in prepoznavanje preostale delovne zmožnosti in hitrejše vračanje zaposlenih na delo.

Statistični podatki

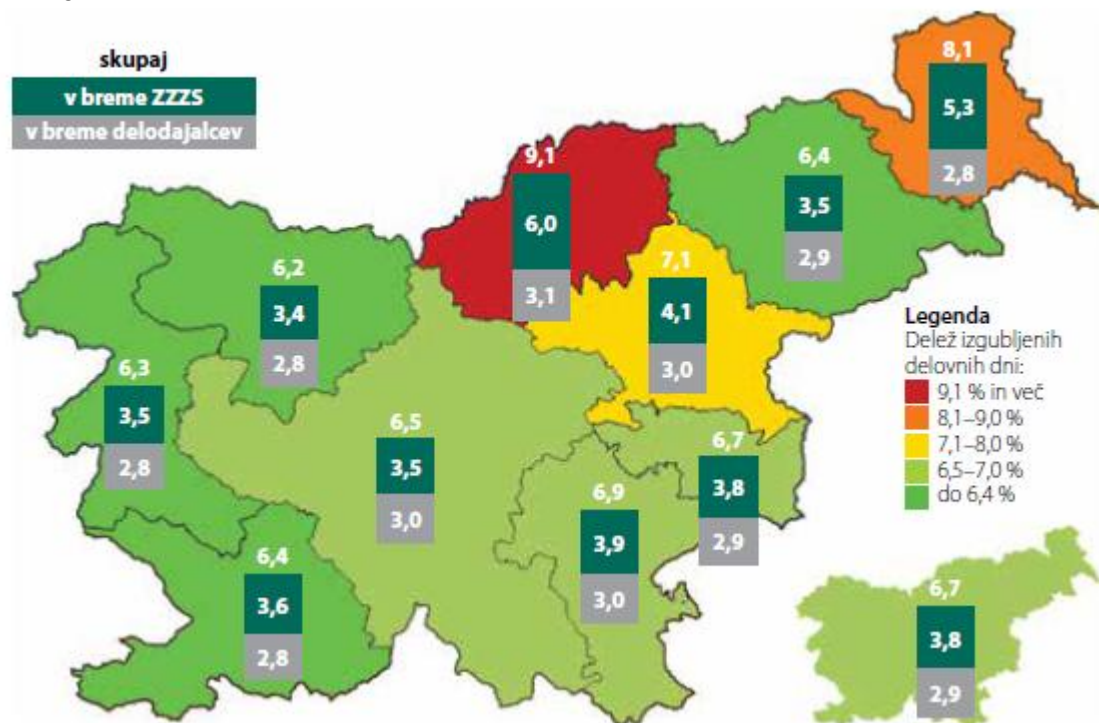
mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

% izgubljenih dni v breme ZZZS in breme delodajalcev v letu 2024 in 2025 po regijah

2024

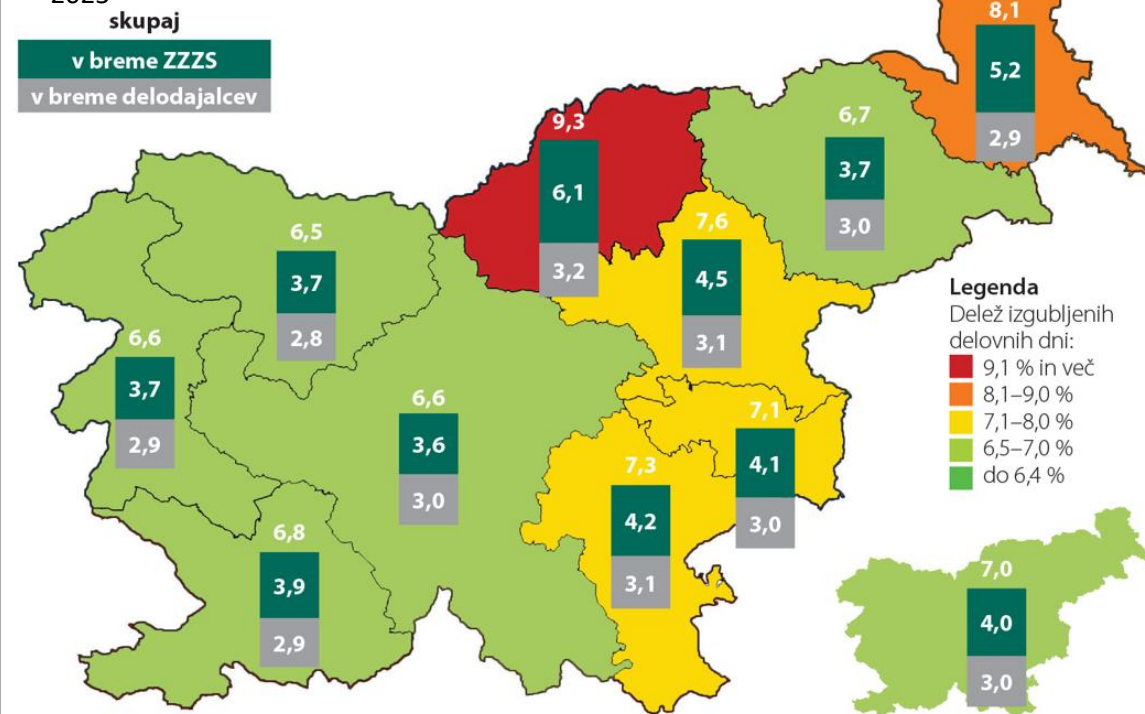
2024 = 6,7 (v breme delodajalcev 2,9, v breme ZZZS 3,8)

2025 = 7,0 (v breme delodajalcev 3,0, v breme ZZZS 4,0)

2024 = 9,1 (v breme delodajalcev 3,1, v breme OE RK ZZZS 6,0)

2025 = 9,3 (v breme delodajalcev 3,2, v breme OE RK ZZZS 6,1)

2025

Izdatki ZZZS za bolniški stalež 2019 - 2025

Podatki o zadržanosti v trajanju več kot 45 dni – dolgotrajni staležniki

Leto	nad 45 dni	nad 1 leto
2010	16.771	3.300
2011	16.199	3.202
2012	15.328	3.139
2013	15.480	3.247
2014	15.415	3.434
2015	19.038	4.589
2016	21.932	5.916
2017	24.513	7.065
2018	26.984	8.219
2019	27.570	8.368
2020	25.777	8.401
2021	28.268	7.674
2022	33.096	8.599
2023	30.668	8.832
2024	32.576	9.660
2025	32.313	9.800

31. 12. 2025 v **ZZZS** 32.313 dolgotrajnih staležnikov

30. 4. 2026 v **ZZZS** 30.793 dolgotrajnih staležnikov

(1.520 manj dolgotrajnih staležnikov)

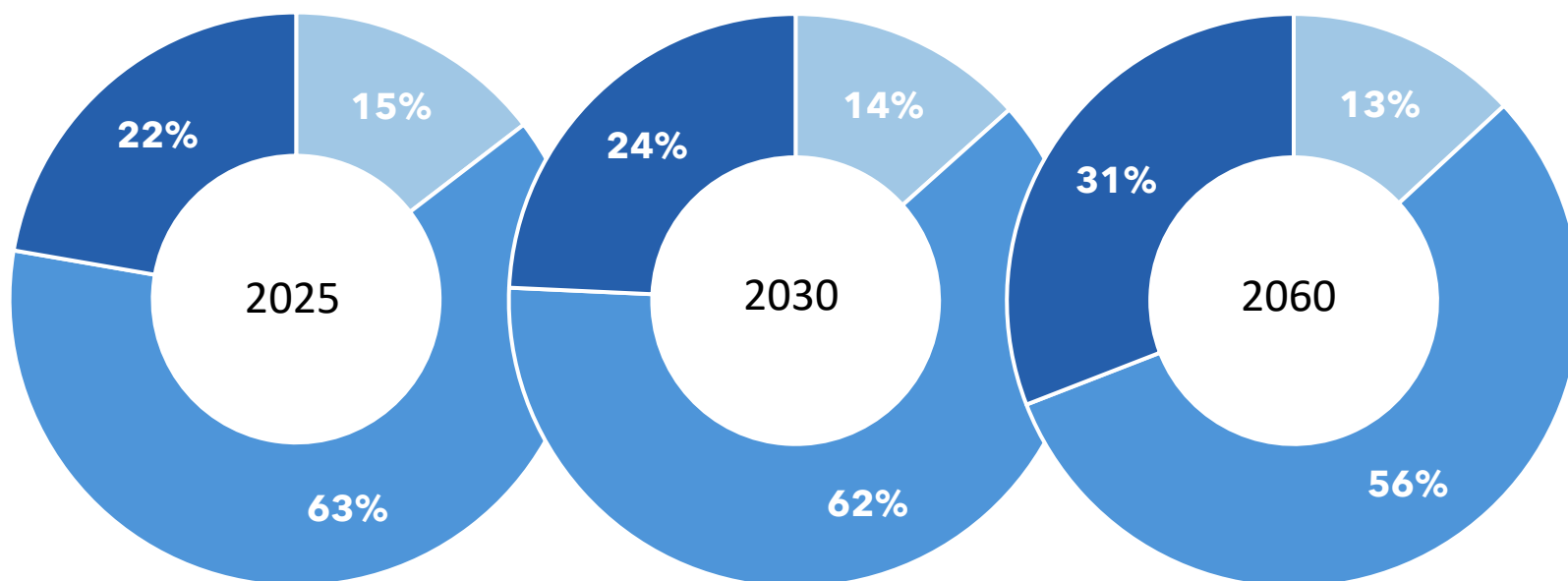
31. 12. 2025 v **OE RK** 2.885 dolgotrajnih staležnikov

30. 4. 2026 v **OE RK** 2.857 dolgotrajnih staležnikov

(28 manj dolgotrajnih staležnikov)

Demografski pritiski

Do leta 2060 bo **več kot 30 %** prebivalstva starejšega od 65 let, delež delovno aktivnih plačnikov pa se bo skrčil na **nekaj več kot 50 %**.

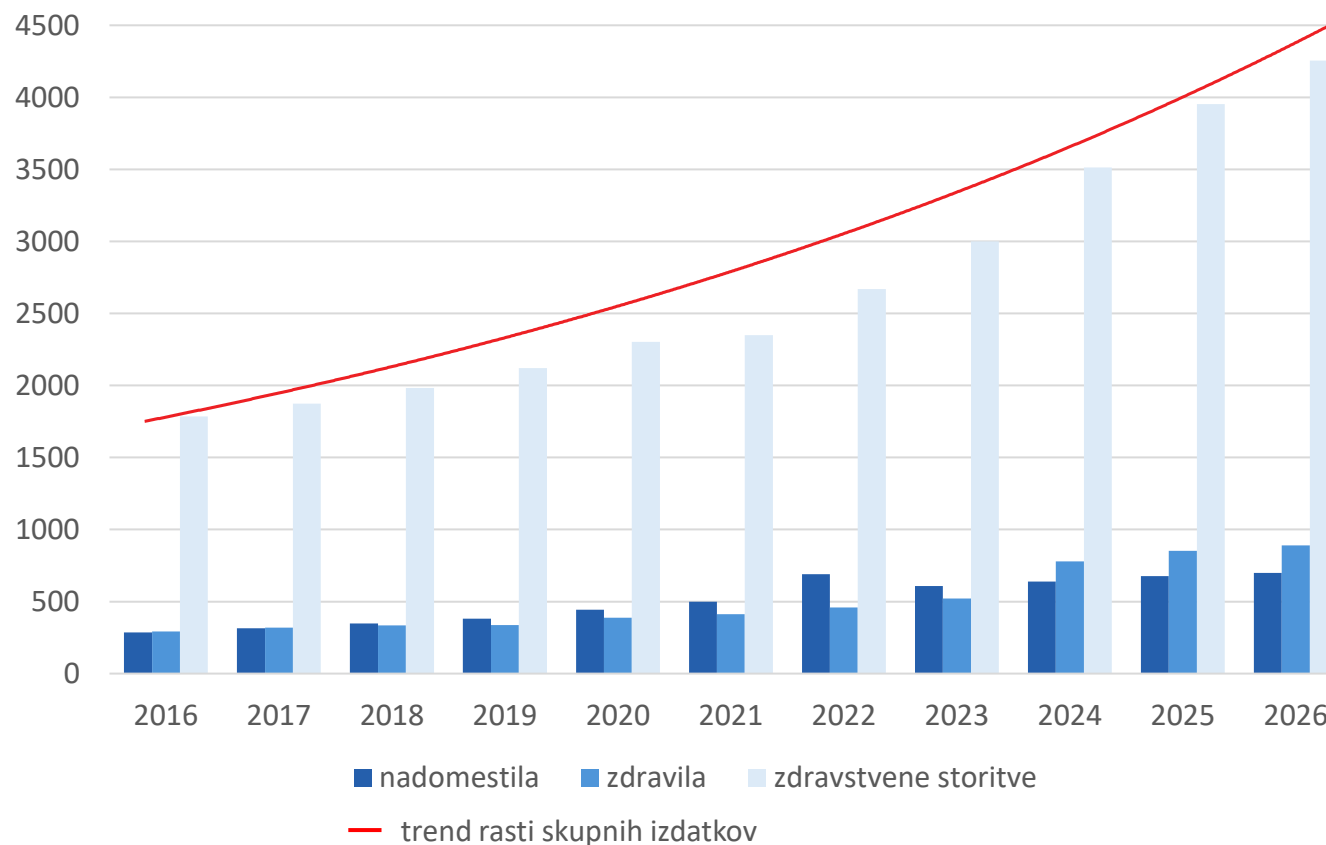
- Prebivalci 0 – 14 let
- Prebivalci 15 – 64 let
- Prebivalci 65 + let

Stroškovni dejavniki

- Breme kroničnih bolezni, tehnološki napredek, rast plač in stroški zdravil naraščajo hitreje od prihodkov.
- Fiskalne pritiske dodatno zaostrojata popandemično okrevanje in geopolitična nestabilnost.
- **V zadnjem desetletju je močno narasel tudi obseg nadomestil, ki se je skoraj potrojil.**

Rast izdatkov za zdravstvene storitve, nadomestila in zdravila
v milijon evrih

Povprečna stopnja rasti v 10 letih – v %

- nadomestila 9,35
- zdravila 11,69
- zdravstvene storitve 9,06
- **skupaj 9,46**
- **prispevki 8,41**

Temeljne pravne podlage začasne zadržanosti od dela

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Temeljne pravne podlage

- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (Pravila OZZ)
- Uredba o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zmogljivostih, potrebnih za njegovo izvajanje in obsegu sredstev za leto 2026 (Uredba 2026)
- Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1)
- Zakon o detektivski dejavnosti (ZDD-2)

NOVO

- **Zakon o dodatnih interventnih ukrepih na področju zdravstva (ZDIUPZ)** (Uradni list RS, št. 111/25, 34/26 in 37/26 – popr.)
- **Pravilnik o podrobnejšem načinu izvajanja laičnega nadzora** (Uradni list RS, št. 219/26)
- **Pravilnik o navodilih o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela** (Uradni list RS, št. 518/26)
- **Spremembe in dopolnitve Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja** (Uradni list RS, št. 601/26)

Pravna sredstva delodajalca

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Pravna sredstva delodajalca

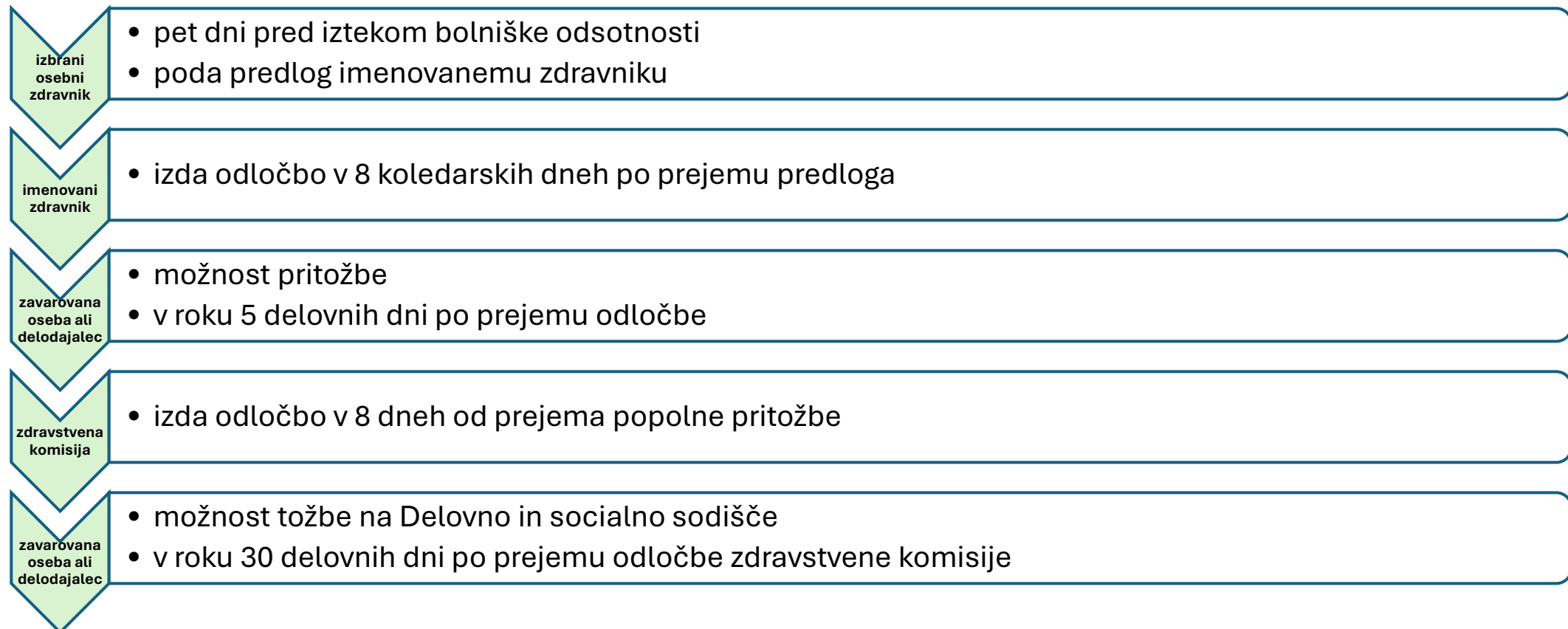
1. **Pritožba** zoper odločbo imenovanega zdravnika, sodno varstvo - ZZVZZ - 82. člen
2. **Zahteva za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasni nezmožnosti za delo do 30 dni** - ZZVZZ - 81. člen, Pravila OZZ - 234. člen
3. **Prijava suma goljufije na ZZZS** (stroga zaščita identitete prijavitelja)
4. Predlog za izvedbo **laičnega nadzora** (24. člen ZDIUPZ)

* Zakon o detektivski dejavnosti (ZDD-2), 36. člen in 37. člen
ZDR-1 – 110. člen (izredna odpoved delodajalca)

Pravna sredstva delodajalca

1. Pritožba zoper odločbo imenovanega zdravnika, sodno varstvo - ZZVZZ - 82. člen

Pravna sredstva delodajalca

2. Zahteva za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasni nezmožnosti za delo do 30 dni – 81. člen ZZVZZ, 234. člen Pravil OZZ

- **Zahtevo** lahko poda zavarovanec ali **delodajalec**.
- Zahteva se vloži **neposredno pri krajevno pristojnemu imenovanemu zdravniku**.
- **Odloča imenovani zdravnik ZZZS**.
- **Rok** za podajo zahteve: **v treh delovnih dneh od seznanitve z oceno**.
- Ne glede na vloženo zahtevo, se mora zavarovanec **ravnati po mnenju osebnega zdravnika**.
- Odločitev imenovanega zdravnika ZZZS velja časovno **le za naprej**.

Pravna sredstva delodajalca

Število zahtev za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasni nezmožnosti za delo do 30 dni v letu 2025 po območnih enotah ZZZS

LETO	OE	Število upravnih aktov
2025	OE CE	13
2025	OE KP	18
2025	OE KK	5
2025	OE KR	18
2025	OE LJ	74
2025	OE MB	9
2025	OE MS	11
2025	OE NG	4
2025	OE NM	9
2025	OE RV	22
	Skupaj	183

Pravna sredstva delodajalca

3. Možna prijava suma goljufije na ZZZS (stroga zaščita identitete prijavitelja)

[Prijava suma goljufij - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije](#)

Leto	Št. prejetih prijav
2016	69
2017	124
2018	117
2019	165
2020	211
2021	203
2022	210
2023	289
2024	510
2025	750
2026	557

Možnih več ukrepov, in sicer:

- laična kontrola,
- vabilo na osebno predstavitev,
- ugotovitev zmožnosti za delo v krajšem delovnem času,
- zaključitev bolniškega staleža,
- odvzem oz. zadržanje nadomestila,
- naznanitev suma kaznivega dejanja organom kazenskega pregona,
- predlog za uvedbo prekrškovnega postopka,
- prijave oz. odstopi v nadaljnjo obravnavo drugim pristojnim institucijam,
- podaja predlogov za spremembe pravnih podlag v smeri možnosti učinkovitejšega ukrepanja ZZZS zoper kršitelje.

Podatki v prijavi: točni, resnični, v dobri veri.

(V skladu s 145. členom Zakona o kazenskem postopku so vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni ali če kako drugače zvedo zanje.)

Pravna sredstva delodajalca

4. Predlog za izvedbo laičnega nadzora (tretji odstavek 24. člen Zakona o dodatnih interventnih ukrepih na področju zdravstva - ZDIUPZ)

Odredi imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija ZZZS:

- **na lastno pobudo** (npr. ugotovitev o potrebi pri odločanju, predlog drugih oseb, anonimne prijave)
- **obrazložen predlog** organov Zavoda, izbranega osebnega zdravnika ali **delodajalca zavarovane osebe**.

Novosti glede ravnanja med začasno zadržanostjo od dela

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Zakon o dodatnih interventnih ukrepih na področju zdravstva (ZDIUPZ)

ZDIUPZ -

objavljen v Uradnem listu RS, št. 111/25, začel veljati dne **27. 12. 2025.**

Novosti na področju izvajanja pravic iz OZZ v zvezi z:

- odvzemom nadomestila (18. člen ZDIUPZ),
- navodili o ravnanju med bolniškim staležem (22. člen ZDIUPZ) in
- izvedbo laične kontrole (24. člen ZDIUPZ).

ZZZS v treh mesecih po uveljavitvi ZDIUPZ pripravi podrobna navodila o ravnanju med začasno zadržanostjo od dela ter določi način in roke obveščanja zavarovancev in delodajalcev. Realizirano.

Pravilnik o navodilih o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela

Pravilnik o navodilih o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela določa:

- Način ravnanja zavarovanca med bolniškim staležem - režimi gibanja.
- Namen: da prispevajo k čimprejšnji povrnitvi delovne zmožnosti.
- Pri negi ožjega družinskega člana: osredotočenost na negovanega.
- Definicija prebivališča (naselje).
- Če ima zavarovanec stalno in začasno prebivališče - presumpcija začasnega, če pacient ne sporoči zdravniku drugače.
- Če zavarovanec v Sloveniji nima ne začasnega ne stalnega prebivališča - navodila o ravnanju se določijo, laična kontrola ni mogoča (1,7 % zavarovanih oseb).
- Posebnost: dnevni migranti, odločba ZZZS o odobritvi zdravljenja v tujini.
- Pisna seznanitev pacienta: preko Zvem (do vzpostavitve nacionalne IT: različni kanali) **predviden rok 1. 7. 2026.**
- Pisna seznanitev delodajalca: na SPOT (do vzpostavitve nacionalne IT: na poizvedbo) **predviden rok 1. 7. 2026.**

Bistvene novosti glede ravnanja med začasno zadržanostjo o dela

Obvezna pisna navodila:

- evidentirana v zdravstveni dokumentaciji zavarovanca,
- vročena zavarovancu, delodajalcu (iz njih ne sme biti razvidno zdravstveno stanje zavarovanca),
- dorečen način elektronskega zapisa navodil.

Jasnejši režim gibanja (strožji):

- zavarovanec se mora praviloma zadrževati na naslovu prebivališča,
- gibanje v kraju ali izven njega dovoljeno le, če je izrecno odobreno v navodilih oz. brez odobritve zaradi opravljanja zdravstvenih storitev,
- usklajeni s stroko.

Odhod v tujino:

- odloča izključno imenovani zdravnik ZZZS na podlagi predloga zavarovanca ali izbranega osebnega zdravnika.

Večja odgovornost zavarovancev:

- ravnanje v nasprotju s pisnimi navodili lahko vodi v odvzem nadomestila od dneva ugotovljene kršitve do izteka začasne zadržanosti od dela, vendar ne dlje kot 30 dni (z določenimi izjemami ob prvi kršitvi).

Vloga izbranega osebnega zdravnika:

- evidentiranje in posredovanje navodil o ravnanju.

Pravilnik o navodilih o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela - navodila o ravnanju

- Določa se **način ravnanja zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela**, razen za primer spremstva.
- **Določijo se glede na zdravstveno stanje zavarovanca tako, da prispevajo k čimprejšnji povrnitvi njegove zmožnosti za delo in njegovi vrnitvi na delo.**
- Za primer **nege** se določijo **glede na zdravstveno stanje ožjega družinskega člana**, ki potrebuje nego, tako, da prispevajo k čimprejšnjemu zaključku nege.

Pravilnik o navodilih o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela – naslov prebivališča

Naslov prebivališča:

- **stalno ali začasno prebivališče v RS,**
- **ni stalnega niti začasnega prebivališča v RS = naslov stalnega ali začasnega prebivališča v tujini,**
- **poleg stalnega prebivališča tudi začasno prebivališče = naslov začasnega prebivališča,** razen če se izbranemu osebному zdravniku ne sporoči drugače,
- izbranemu osebному zdravniku **se sporoči hkrati z razlogom začasne zadržanosti od dela** (osebno, po telefonu, s sporočilom preko portala za paciente ali preko druge elektronske poti).

Pravilnik o navodilih o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela - režim gibanja zavarovanca

- **Lahko se dovoli drug odhod zavarovanca z naslova prebivališča, če odhod ne vpliva negativno na zdravstveno stanje.**
- **Lahko se določi, da se zavarovanec v obsegu in na način, kot je določen v navodilih o ravnanju, lahko giba v kraju prebivališča oziroma izven kraja prebivališča.**
- **Kraj prebivališča je naselje, v katerem je naslov prebivališča, v primeru nezagotovitve osnovnih storitev za preživetje (npr. trgovina, neodložljive storitve), se za kraj prebivališča šteje tudi naselju najbližje naselje, v katerem so zavarovancu navedene storitve zagotovljene.**
- **Za dnevnega migranta, ki ima prebivališče v drugi sosednji državi, istočasno pa lahko ima prebivališče tudi v RS, in se praviloma vsak dan ali vsaj enkrat tedensko vrača v RS, se šteje, da se lahko giblje v obeh državah, če mu je z navodili o ravnanju dovoljen odhod z naslova prebivališča.**

Režimi gibanja med bolniško odsotnostjo

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Navodilo o ravnanju (22. člen ZDIUPZ)

Mirovanje na domu

Če je navodilo, da je zavarovanec med BS na naslovu svojega (prijavljenega) stalnega oziroma začasnega prebivališča, ga lahko brez posebne odobritve zapusti:

- zaradi opravljanja zdravstvenih storitev,
- nege ožjega družinskega člana, ki je razlog začasne zadržanosti od dela, če te nege ne izvaja na naslovu prebivališča ali
- sobivanja iz 8. točke prvega odstavka 23. člena ZZVZZ.

Če zavarovanec dejansko prebiva na drugem naslovu, ki ni prijavljen, mora imeti za to odobritev osebnega zdravnika/imenovanega zdravnika/zdravstvene komisije, sicer to pomeni kršitev režima gibanja.

Gibanje v kraju ali izven kraja prebivališča

Zavarovanec lahko zapusti naslov svojega prebivališča (gibanje v kraju prebivališča):

- a) s posebno odobritvijo osebnega/ imenovanega zdravnika/ zdravstvene komisije,
- b) b) če presodi, da to ne vpliva **negativno na zdravstveno stanje zavarovanca** (to pomeni poslabšanje zdravstvenega stanja zavarovanca ali podaljševanje časa do povrnitve njegove zmožnosti za delo).

Dozvoljenje za odhod izven kraja prebivališča (izjema tujina) poda IOZ. Razlog: zdravstveno stanje se tekom BS lahko spremeni (enako veljalo tudi do sedaj).

Kraj prebivališča je kraj oziroma naselje, v katerem je naslov prebivališča.

Izjema - če v tem naselju zavarovancu niso zagotovljene osnovne storitve za preživetje (npr. ni trgovine) ali druge neodložljive storitve, ki jih zavarovanec potrebuje zaradi uveljavljanja pravic ali izpolnjevanja obveznosti v skladu s predpisi (npr. neodložljive upravne storitve). Takrat je kraj prebivališča - najbližje naselje, v katerem so zavarovancu zagotovljene osnovne oziroma neodložljive storitve.

Odhod v tujino v času BS

Predlog za dovoljen odhod poda:

- zavarovanec ali
- izbrani osebni zdravnik, z dokazili utemeljenosti odhoda.

Rok: pred odhodom, priporočljivo 14 dni pred odhodom (sicer tveganje za posledice negativne odločbe).

Vedno odloča imenovani zdravnik s posebno odločbo (če ugotovi opredeli obdobje, vroči se zavarovancu, **delodajalcu**, izbranemu osebnemu zdravniku, o pritožbi odloča zdravstvena komisija, možen sodni spor).

POGOJI:

1. Če odhod v drugo državo ne vpliva negativno na zdravstveno stanje zavarovanca in

2. je hkrati podan eden od naslednjih razlogov:

a) če bo zavarovanec v tujini opravljal zdravstvene storitve.

(posebna odobritev imenovanega zdravnika ni potrebna, če je zavarovancu z odločbo ZZZS odobreno zdravljenje v tujini),

b) če je podan drug opravičljiv osebni razlog.

(primer: smrt v družini, nujno urejanje administrativnih postopkov v tujini, ki jih zavarovanec ne more opraviti po pooblaščenju ipd.).

Režimi gibanja med bolniško odsotnostjo

1. Počitek na domu

- izključno na naslovu svojega prebivališča
- izhod dovoljen le zaradi zdravstvenih storitev
- odhod v tujino ni dovoljen

2. Počitek na domu z nujnimi izhodi v kraju prebivališča

- izhod dovoljen zaradi zdravstvenih storitev
- omejeno gibanje v kraju prebivališča zaradi zagotavljanja osnovnih potreb
- odhod v tujino le z odobritvijo ZZZS

3. Dovoljeno gibanje v kraju prebivališča

- izhod dovoljen zaradi zdravstvenih storitev
- dovoljeno gibanje v kraju prebivališča zaradi zagotavljanja osnovnih potreb
- odhod v tujino le z odobritvijo ZZZS

- dovoljeno izvajanje aktivnosti, ki jih določi zdravnik (v kraju prebivališča)

4. Dovoljeno gibanje v kraju in izven kraja prebivališča

- izhod dovoljen zaradi zdravstvenih storitev
- dovoljeno gibanje v kraju prebivališča in izven zaradi zagotavljanja osnovnih potreb
- odhod v tujino le z odobritvijo ZZZS

- dovoljeno izvajanje aktivnosti, ki jih določi zdravnik (v kraju prebivališča in izven)

5. Nega

- izhod dovoljen zaradi zdravstvenih storitev
- dovoljeno gibanje v kraju prebivališča in izven zaradi zagotavljanja osnovnih potreb
- aktivnosti po priporočilu zdravnika
- odhod v tujino brez dovoljenja ZZZS

6. Izolacija

- oseba ne sme zapustiti svojega prebivališča

7. Odhod v tujino z odobritvijo ZZZS

- samo v izjemnih primerih
- v vlogi in v odobritvi obvezna navedba države in trajanja bivanja v tujini

! Posledice kršitve

Bolniška odsotnost je namenjena zdravljenju in čim hitrejši vrnitvi na delo. Zato mora zavarovanec upoštevati navodila zdravnika in predpisani režim gibanja, sicer lahko izgubi pravico do nadomestila.

Kršitev navodil o ravnanju

! Prva kršitev:

- ZZZS ugotovi kršitev in izda odločbo
- kršitev se zabeleži
- nadomestila se ne odvzame

Opravljanje pridobitnega dela

!! Ponovna kršitev v 5 letih:

- !! odvzem nadomestila
- izguba nadomestila plače od dneva kršitve do konca bolniške odsotnosti (največ 30 dni)
- oseba vrne že izplačano nadomestilo

ZZZS je z medinsko stroko dogovoril **7 režimov gibanja**.

Pomemben korak k enotni praksi / enotni obravnavi oseb v bolniškem staležu.

Odhod v tujino: pristojen je izključno imenovani zdravnik ZZZS (tudi za obdobje bolniškega staleža, ki je v pristojnosti izbranega osebnega zdravnika).

OE RK je v obdobju 1-4/2026 prejela 78 vlog za odhod v tujino (utemeljenih 22, neutemeljenih 56).

Laični nadzor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Laični nadzor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

- Z ZDIUZP je vzpostavljena **zakonska podlaga** za izvajanje laičnega nadzora ZZZS.
- Izvajajo ga **laični kontrolorji ZZZS** (povečano št. kontrolorjev – 6 zaposlenih).
- **Začne se z odreditvijo laičnega nadzora.**
- **Naroči ga imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija na lastno pobudo, vedno, če prejme obrazložen predlog** organov zavoda, osebnega zdravnika ali **delodajalca zavarovanca** (za neobrazložen predlog poziv za dopolnitev, če ni dopolnjen z obrazložitvijo se naročnik laičnega nadzora odloči po lastni presoji).
- V naročilu laičnega nadzora se navede: podatke o zavarovancu, navodila o ravnanju zavarovanca med začasno zadržanostjo od dela; morebitna navodila za izvedbo laičnega nadzora (npr. ali zavarovanec uporablja bergle).
- Naročnik laičnega nadzora predlagatelj laičnega nadzora **na njihovo pisno zahtevo obvesti o svoji odločitvi glede naročila laičnega nadzora.**

Laični nadzor

Kraj opravljanja nadzora:

- **na naslovu stalnega ali začasnega prebivališča** zavarovanca, ki ga navede naročnik laičnega nadzora,
- na naslovu njegove **zaposlitve**,
- na kraju opravljanja dela ali na drugem kraju, kjer se zavarovanec nahaja po informacijah ZZZS.

Pred izvedbo laičnega nadzora lahko laični nadzornik pridobi podatke, ki so javno dostopni, ki jih preveri na kraju izvedbe laičnega nadzora.

Zavarovanec in druge osebe, ki so na kraju laičnega nadzora, morajo omogočiti nemoteno izvajanje laičnega nadzora.

Laični nadzor obsega enega ali več obiskov laičnega nadzornika na kraju laičnega nadzora (tudi popoldan, ob vikendih).

Laični nadzor

Laične kontrole BS v letu 2025

Tabela 1: Pregled realizacije LK 2025

Območna enota	Letni načrt 2025	Realizacija kontrol 2025	% realizacije kontrol	Kategorije zavarovancev				Število krištev 2025	Delež kršitev v %
				prejem.nado m.po preneh.del.r.	Kmetje	SP, lastniki, družbeniki	Delavci		
Celje	525	618	117,7	10	20	90	498	34	5,5
Koper	310	358	115,5	1	12	101	244	11	3,1
Kranj	414	520	125,6	1	27	75	417	9	1,7
Krško	164	195	118,9	0	3	31	161	4	2,1
Ljubljana	1.253	1.702	135,8	13	30	323	1.336	96	5,6
Maribor	611	860	140,8	3	57	221	579	66	7,7
Murska Sobota	253	316	124,9	3	21	60	232	26	8,2
Nova Gorica	176	249	141,5	1	1	72	175	3	1,2
Novo mesto	240	311	129,6	1	8	39	263	22	7,1
Ravne na Koroške	459	561	122,2	5	35	126	395	35	6,2
Skupaj	4.405	5.690	129,2	38	214	1.138	4.300	306	5,4

Vir: Izpis iz aplikacije NZK

Plan za leto 2026 = preko **8.000** laičnih kontrol.

Odvzem in zadržanje nadomestila

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Odvzem in zadržanje nadomestila

Po 18. členu [Zakona o dodatnih interventnih ukrepih na področju zdravstva \(ZDIUPZ\)](#) zavarovanec ni upravičen do nadomestila v neto znesku med začasno zadržanostjo od dela:

- če v času začasne zadržanosti od dela opravlja pridobitno delo,
- če ne upošteva pisnih navodil o ravnanju med zadržanostjo od dela iz 22. člena [ZDIUPZ](#), kar vključuje tudi odhod zavarovanca v državo, ki ni država njegovega prebivališča, brez odobritve imenovanega zdravnika.

Odvzem in zadržanje nadomestila

Posledice kršitve

Bolniški stalež je namenjen zdravljenju in čim hitrejši vrnitvi na delo. Zato mora zavarovanec upoštevati navodila zdravnika in predpisani režim gibanja, sicer lahko izgubi pravico do nadomestila.

**Kršitev
navodil
o ravnanju**

! Prva kršitev:

- ZZZS ugotovi kršitev in izda odločbo
- kršitev se zabeleži
- nadomestila se ne odvzame

**Opravljanje
pridobitnega
dela**

!! Ponovna kršitev v 5 letih:

!! odvzem nadomestila

- izguba nadomestila plače od dneva kršitve do konca bolniškega staleža (največ 30 dni)
- oseba vrne že izplačano nadomestilo

Opravljanje pridobitnega dela -
odvzem nadomestila že ob prvi kršitvi.

Odvzem in zadržanje nadomestila

Prva kršitev navodil o ravnanju:

- po ugotovitvi neupoštevanja navodil o ravnanju **se začne postopek** odločanja o morebitnem odvzemu nadomestila (upoštevajo se kršitve, storjene po uveljavitvi [ZDIUPZ](#), to je od vključno 30. 12. 2025 dalje),
- če gre za **prvo kršitev, se nadomestilo ne odvzame**, ZZZS izda (ugotovitveno) **odločbo** (zagotovljeno pravno varstvo zavarovancu, kršitev se evidentira),
- če med ugotovljeno kršitvijo in predhodno kršitvijo **preteče več kot 5 let**, se ugotovljena kršitev šteje kot prva in se nadomestilo zavarovancu ne odvzame.

Druga kršitev navodil o ravnanju:

- po ugotovitvi druge kršitve, **se začne postopek odločanja o odvzemu nadomestila**. Zavarovancu **ne pripada neto nadomestilo od dneva ugotovljene ponovne kršitve do izteka začasne zadržanosti od dela, vendar ne dlje kot 30 dni**.

Odvzem in zadržanje nadomestila

- Vračilo izplačanega nadomestila delodajalcu zahteva ZZZS **neposredno od zavarovanca**.
- Zahteva se **neto nadomestilo**.
- Izračun neto nadomestila se izvede **po pridobljenih podatkih od zavarovanca, delodajalca ali FURS**.
- Zavarovanec je dolžan **v roku 15 dni od pisnega poziva ZZZS** vrniti neto nadomestilo za obdobje iz izreka odločbe na TRR ZZZS.
- **Izjema velja v primeru prve kršitve**, ko zavarovanec **ne upošteva pisnih navodil o ravnanju med začasno zadržanostjo** (zavarovancu se nadomestilo ne odvzame).
- Za prvo kršitev se šteje kršitev, ki jo je zavarovanec storil **enkrat v obdobju petih let**.
- Postopek odločanja o odvzemu nadomestila poteka na **območni enoti ali na izpostavi ZZZS**.

Postopek vračila neto nadomestila v primeru pridobitnega dela ali druge kršitve navodil

- ZZZS terja neto nadomestilo od zavarovanca po vložitvi delodajalčevega zahtevka za refundacijo **(delodajalcu ZZZS prizna polno refundacijo: cel bruto II + prispevke od razlike do minimalne osnove)**.
- Po dokončnosti odločbe o odvzemu nadomestila sledi pisni poziv delavcu za predložitev kopije plačilne liste, če **delavec ne posreduje se zaprosi njegovega delodajalca, če delodajalec ne posreduje**, pridobi ZZZS podatke **od FURS**.
- Po pridobitvi podatkov za izračun neto nadomestila ZZZS zavarovancu posreduje pisni poziv za vračilo.
- Zavarovanec mora vrniti neto nadomestilo v roku 15 dni od prejema pisnega poziva ZZZS.

Zadržanje izplačevanja nadomestila

Na podlagi določb drugega odstavka 35. člena [ZZVZZ](#) in 147. člena Pravil OZZ ZZZS **zadrži** izplačevanje nadomestila zavarovancu:

- če neopravičeno **najpozneje tri dni po začetku bolezni ne obvesti delodajalca oziroma osebnega zdravnika**, da je zbolel;
- če se brez upravičenega razloga **ne odzove vabilu na pregled pooblaščenega zdravnika, imenovanega zdravnika, zdravstvene komisije ali invalidske komisije**;
- če pooblaščen zdravnik, imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija ugotovi, da **se ne ravna po navodilih za zdravljenje**, kar vključuje tudi **neupravičeno odklonitev ali odložitev izvedbe zdravstvene storitve**, ki je pravica in s tem neupravičeno podaljšuje začasno zadržanost od dela, ali
- če **laičnemu nadzorniku**, kakor je opredeljen v zakonu, ki ureja dodatne interventne ukrepe na področju zdravstva, **onemogoči ali ovira opravljanje nadzora**.

Izplačevanje nadomestila se zavarovancu **zadrži za obdobje od dneva ugotovljene kršitve**, dokler trajajo razlogi za zadržanje nadomestila. Zavarovancu se zadržano nadomestilo **izplača za ves čas opravičene zadržanosti od dela**, ko so odpravljeni razlogi za zadržanje.

Zavod v primeru obstoja razlogov za zadržanje pravic **izda odločbo**.

Učinki in rezultati uveljavitve novosti na področju pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

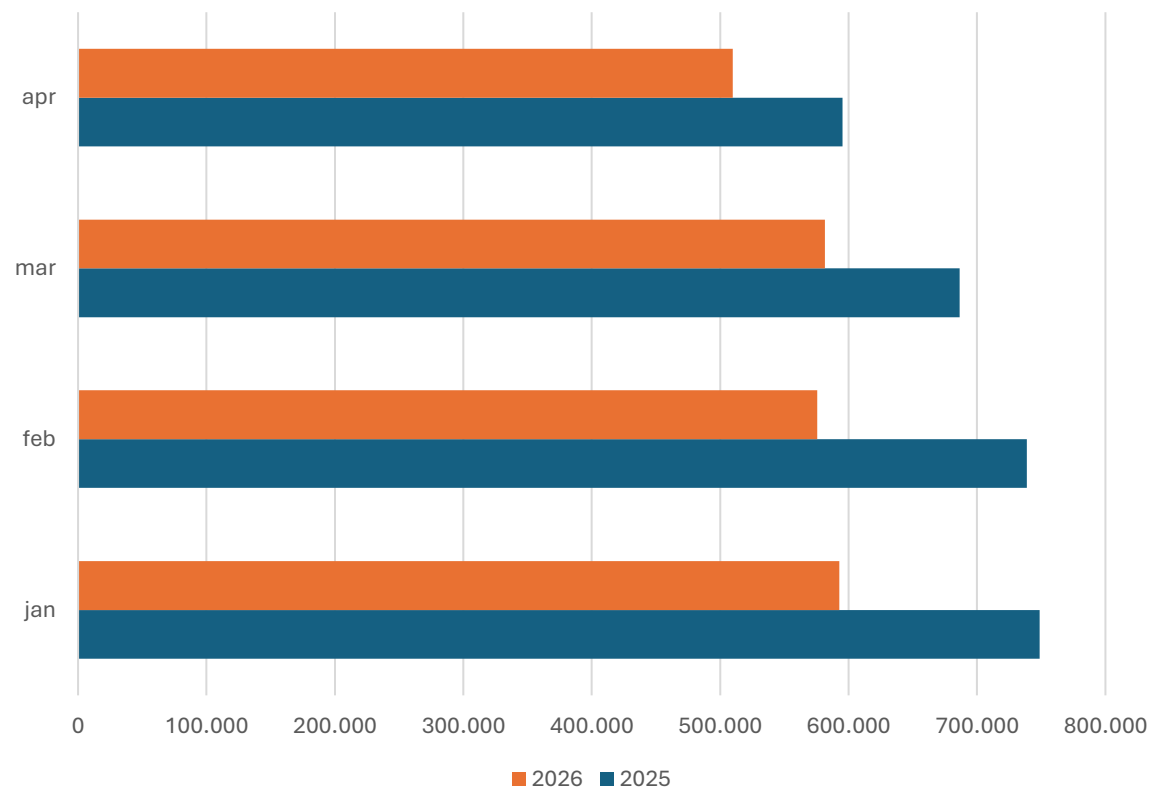

Učinki v obdobju 1-4/2026

Izgubljeni delovni dnevi glede na april 2025 – delodajalci (- 14,4 %)

mesec/leto	2025	2026
jan	748.882	592.753
feb	738.729	575.593
mar	686.364	581.571
apr	595.364	509.851
	2.769.339	2.259.768

število izgubljenih delovni dni - delodajalci

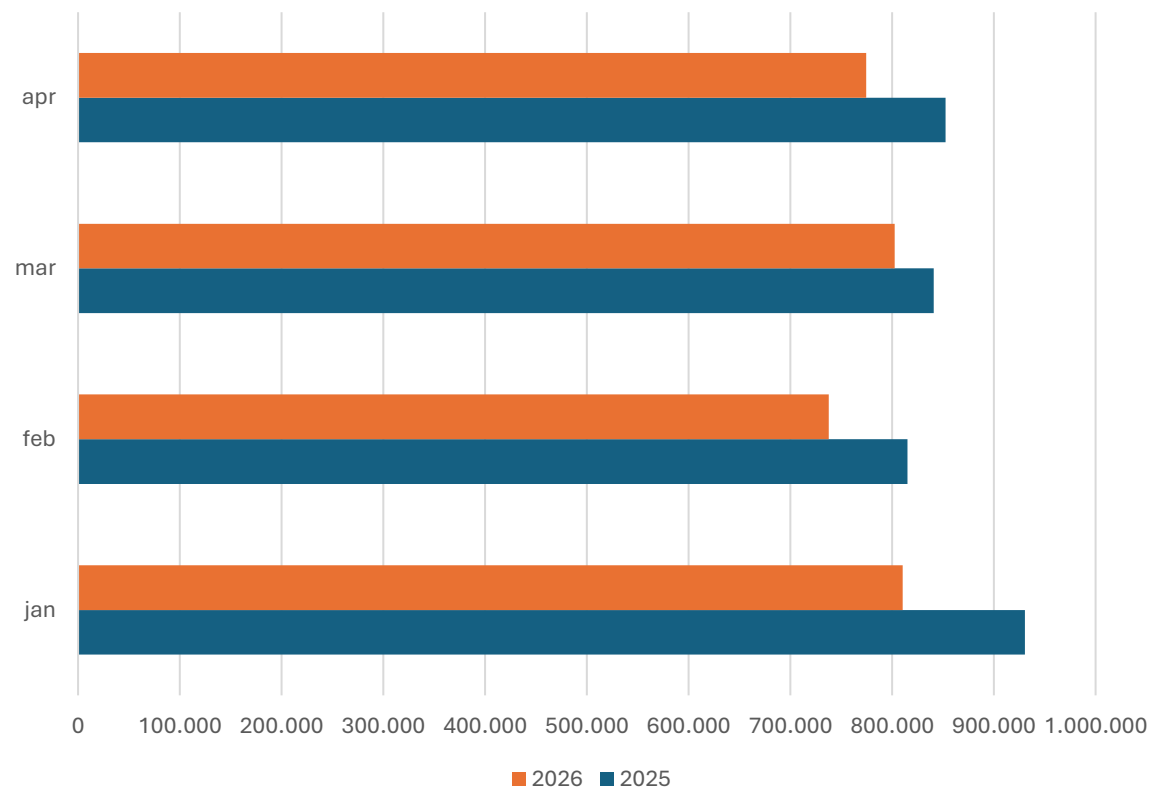

Učinki v obdobju 1-4/2026

Izgubljeni delovni dnevi glede na april 2025 – OZZ (- 9,2 %)

mesec/leto	2025	2026
jan	930.570	810.327
feb	815.041	737.751
mar	841.075	802.421
apr	852.606	774.418
	3.439.292	3.124.917

število izgubljenih delovnih dni OZZ

Rezultati v obdobju 1-4/2026

Finančni učinki:

- 314.375 manj izgubljenih delovnih dni za **OZZ** (28,3 mio EUR),
- 509.571 manj izgubljenih delovnih dni za **delodajalce** (45,9 mio EUR),
- več denarja za plačilo zdravstvenih storitev.

Drugi učinki:

Veliko pozitivnih odzivov (zlorabe naj se sankcionirajo).

Bolj poenoteno uveljavljanje pravic.

Manj „prerekanja“ pacientov z zdravniki.

Spremembe in dopolnitve Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. 601/26)

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Temeljni cilji

Uskladitev z ZDIUPZ

- **nadomestilo**
- **navodila o ravnanju zavarovanca med BS**
- **laični nadzor**
- dodatna pravica do povračila prevoznih stroškov
- dodatna pravica do zdravljenja v tujini

**Ni neposrednih finančnih
posledic na sredstva OZZ**

Drugi cilji

- ustrežnejši obseg zdravstvenih storitev
- primernejši postopki uveljavljanja pravic
- uskladitev Pravil z drugo zakonodajo
- večja jasnost ureditve v Pravilih
- notranja skladnost besedila Pravil

→ **razen** nadaljevanje zdravljenja v tujini na podlagi ZDIUPZ – 30.000 € letno po oceni MZ

Nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela

Neto nadomestilo ni pravica,

če zavarovanec:

1. opravlja pridobitno delo,
2. **ne upošteva pisnih navodil o ravnanju med BS – IZJEMA prva kršitev (1x v 5 letih).**
 - Obdobje – od dneva kršitve, najdlje 30 dni.
 - Prispevki in davki od nadomestila se plačajo.
 - ZZZS delodajalcu povrne izplačano nadomestilo.
 - Zavarovanec vrne ZZZS izplačano neto nadomestilo.

Zadržanje izplačevanja nadomestila,

če zavarovanec:

1. neopravičeno v 3 dneh ne obvesti delodajalca oz. izbranega osebnega zdravnika, da je zbolel,
2. se neopravičeno ne odzove vabilu na pregled zdravnika, IZ, ZK ali IK,
3. ne ravna po navodilih za zdravljenje,
4. laičnemu nadzorniku onemogoči ali ovira opravljanje nadzora.

Ugotavljanje začasne zadržanosti od dela

- **Ugotavljanje bolniškega staleža zaradi nege zakonca ali zunajzakonskega partnerja** → splošni osebni zdravnik osebe, ki potrebuje nego.
- **Razlog začasne zadržanosti od dela se osebnemu zdravniku sporoči** → osebno v ambulanti, po telefonu, s sporočilom prek portala za paciente ali prek druge elektronske poti.
- **Izbrani osebni zdravnik ugotavlja bolniški stalež za nazaj, če zavarovanec razlog bolniškega staleža sporoči pravočasno:**
 - bolniški stalež od dneva nastopa razloga* → če razlog sporoči na dan nastopa razloga ali naslednji delovni dan ambulante izbranega osebnega zdravnika,
 - bolniški stalež od dneva bolnišničnega zdravljenja ali stacionarnega zdraviliškega zdravljenja* → če razlog sporoči najpozneje prvi naslednji delovni dan ambulante IOZ po zaključku zdravljenja.
- **Imenovani zdravnik/Zdravstvena komisija ZZZS ugotavlja bolniški stalež za nazaj** → če zavarovanec razloga BS ne sporoči pravočasno zaradi utemeljenega razloga.

Obvezen osebni pregled

Obvezen osebni pregled pri izbranemu osebnemu zdravniku:

- najpozneje četrty dan od nastopa bolniškega staleža,
- pred prvim predlogom imenovanemu zdravniku (izjemi – recidiv in 80 dni),
- v zadnjih treh mesecih več kot 2x bolniški stalež s prekinitvami in posamezni bolniški staleži do 30 dni,
- če izbrani osebni zdravnik meni, da je pregled potreben.

Osebi pregled ni opravljen:

- bolniški stalež se ugotavlja na podlagi zdravstvene dokumentacije,
- **opravičljiv** razlog (dokumentiran) = zdravstveno stanje zavarovanca ali nevarnost okužbe,
- **neopravičljiv** razlog: če izbrani osebni zdravnik podaljša bolniški stalež → obvesti OE ZZZS (zadrži izplačevanje nadomestila).

Način seznanitve z datumom in uro pregleda:

(npr. ustno ali na elektronski naslov ali sms).

Vprašanja

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Vprašanje št. 1

"Naše podjetje se ukvarja s konkretnim primerom, ki po našem mnenju vzbujajo **resen dvom v pravilnost in strokovno ustreznost postopanja osebne zdravnice.**

Z odločbo imenovanega zdravnika je bila zaposleni priznana začasna zadržanost od dela v skrajšanem delovnem času (4 ure dnevno) do vključno 17. 5. 2026. Prvi dan zadržanosti je bil 16. 2. 2026, kar pomeni, da je šlo za **dolgotrajni stalež.**

Ob prejemu bolniškega lista za mesec april 2026 smo ugotovili, da je bila začasna zadržanost od dela evidentirana **do vključno 26. 4. 2026. Zaposlena je pojasnila, da namerava bolniški stalež predčasno zaključiti zaradi že dlje časa načrtovanega dopusta.** V podjetju smo namreč imeli v obdobju **od 25. 4. 2026 do vključno 3. 5. 2026 planiran kolektivni dopust.**

Da ima zaposlena odprt bolniški **stalež do 26. 4. 2026** nam je **potrdil tudi ZZZS** v elektronskem sporočilu.

Na podlagi navedenega je bila dne **25. 4. 2026 in 26. 4. 2026 izvedena kontrola bolniške odsotnosti**, pri kateri je bilo ugotovljeno, da se **delavka ni nahajala na naslovu bivanja, temveč naj bi bila na morju oziroma izven kraja bivanja.**

Ko je delavka ugotovila, da je bila v času veljavno evidentiranega bolniškega staleža **brez soglasja zdravnika in brez soglasja ZZZS odsotna iz kraja bivanja in domnevno tudi iz države**, se je s svojo osebno zdravnico dogovorila za naknadno spremembo in zaključek bolniške odsotnosti z dnem **24. 4. 2026.**

Dne **30. 4. 2026 je bil prvotni bolniški list preklican in izdan nov bolniški list**, s katerim je bil datum zaključka bolniškega staleža retroaktivno spremenjen na dan **24. 4. 2026.**

Menimo, da je z vidika zaupanja v sistem zdravstvenega zavarovanja posebej pomembno, **da se retroaktivni posegi v trajanje bolniške odsotnosti izvajajo izključno na podlagi objektivne medicinske presoje in ne zaradi naknadnega prilagajanja okoliščinam, ki so za posameznega pacienta ugodnejše.**"

Zaključne misli

mag. Stanislava Škratek

Mozirje, 5. 6. 2026

Zaključne misli

- Problematika zdravstvenega absentizma je večplastna, potrebno je reševanje v **sodelovanju z vsemi deležniki**.
- Za večje spremembe je potrebna sprememba zakonodaje (časovna omejitev bolniškega staleža, odmerni odstotki, vstopni pogoji ...).
- Poudarek je na **ozaveščanju in odgovornosti zavarovanih oseb**.
- Izvajanje ukrepov na področjih **preventive in promocije zdravja, prilagajanje dela in delovnega okolja spreminjajoči se demografski sliki** in podpora pri vračanju na delo.
- Razpis ZZZS za sofinanciranje preventivnih projektnih programov ohranjanja poklicnega zdravja in promocije zdravja na delovnem mestu - velik odziv, prejetih kar 460 prijav, tako posamičnih delodajalcev kot združenj delodajalcev.
- Sodelovanje s **Centri za krepitev zdravja, v programih Centrov za duševno zdravje odraslih**, referenčnih ambulantah, vzpodbujanje zaposlenih za udeležbo v presejalnih programih ...
- Pozornost posvetiti **prezentizmu**.
- Usmeritev v **prepoznavanje preostalih delovnih zmožnosti posameznika**.

Zdravo in delovno aktivno prebivalstvo predstavlja pomemben dejavnik zdravega družbenega okolja. Zmanjšanje zdravstvenega absentizma hkrati prispeva k nižjim odhodkom zdravstvenega sistema, saj se zmanjšujejo stroški, povezani z odsotnostjo z dela. S tem se sproščajo sredstva, ki jih je mogoče nameniti izboljšanju in razvoju zdravstvenih storitev, kar dolgoročno prispeva k večji trajnosti in stabilnosti zdravstvenega sistema.

Hvala.

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

RAZVOJNA
AGENCIJA
SAŠA

PRAVIČNI
PREHOD
SAŠA

*Nova
smer
naprej*

EVALVACIJA

Prosimo, uporabite kodo za dostop do spletnega vprašalnika.

Sofinancira
Evropska unija

Evalvacija dogodka

RAZVOJNA
AGENCIJA
SAŠA

PRAVIČNI
PREHOD
SAŠA

*Nova
smer
naprej*

ZAKLJUČNE MISLI...

- Glavne ugotovitve / stališča – mag. Aleš Bizjak
- Zaključne besede RA SAŠA – Janja Burkelc

Sofinancira
Evropska unija

RAZVOJNA
AGENCIJA
SAŠA

PRAVIČNI
PREHOD
SAŠA

*Nova
smer
naprej*

HVALA ZA UDELEŽBO!

Organizator dogodka je Razvojnna agencija SAŠA, v okviru katere deluje Center za pravični prehod SAŠA. Dogodek izvaja Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica v sodelovanju s podjetjem Invel d. o. o.

Sofinancira
Evropska unija

